VIII kadencja

SEJM RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

KANCELARIA SEJMU
Biuro Komisji Sejmowych

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

Komisji Administracji i Spraw Wewnętrznych
(nr 157)
z dnia 6 czerwca 2018 r.

Pełny zapis przebiegu posiedzenia

Komisji Administracji i Spraw Wewnętrznych (nr 157)

6 czerwca 2018 r.

Komisja Administracji i Spraw Wewnętrznych, obradująca pod przewodnictwem posła **Arkadiusza Czartoryskiego (PiS)**, przewodniczącego Komisji, rozpatrzyła:

– przedstawiony przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej projekt ustawy o ustanowieniu Medalu Stulecia Odzyskanej Niepodległości (druk nr 2555).

W posiedzeniu udział wzięli: **Andrzej Dera** sekretarz stanu w Kancelarii Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej wraz ze współpracownikami.

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Magda Jedynak, Izabella Kulesza-Rozesłaniec**, **Anna Pilarska** – z sekretariatu Komisji w Biurze Komisji Sejmowych; **Jakub Bennewicz, Radosław Iłowiecki –** legislatorzy z Biura Legislacyjnego.

Przewodniczący poseł Arkadiusz Czartoryski (PiS):

Dzień dobry państwu. Witam bardzo serdecznie. Witam pana ministra Andrzeja Derę. Witam wszystkich państwa przedstawicieli Kancelarii Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej.

W porządku dziennym mamy rozpatrzenie przedstawionego przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej projektu ustawy o ustanowieniu Medalu Stulecia Odzyskanej Niepodległości (druk nr 2555).

Proszę już o zajęcie miejsc. Bardzo proszę o zabranie głosu przez pana ministra.

Sekretarz stanu w Kancelarii Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej Andrzej Dera:

Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, szanowne panie i panowie, w dniu wczorajszym było pierwsze czytanie, więc pozwolę sobie nie dodawać informacji, dlatego że wszystkie one zostały wczoraj przedstawione i omówione z przedstawicielami klubów. Jeszcze raz podsumuję, powiem tylko, że jest to medal honorowy. Myślę, że dla wszystkich, którzy otrzymają to odznaczenie, będzie to piękna pamiątka, dlatego że raz w życiu, w naszym życiu oraz w życiu naszej państwowości, będziemy obchodzili takie stulecie. Myślę, że na pewno pięknie wpisuje się on w obchody stulecia naszej ojczyzny, że będzie piękną pamiątką dla tych, którzy ów medal w najbliższych latach otrzymają. Proszę o przegłosowanie, przepracowanie projektu tak, żeby mógł wejść w życie. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Arkadiusz Czartoryski (PiS):

Dziękuję bardzo. Teraz możemy przejść do rozpatrywania projektu artykuł po artykule. Szanowni państwo, otrzymaliśmy propozycje poprawek ze strony Biura Legislacyjnego. Rozumiem, że pan minister i państwo również otrzymaliście ów dokument. Są to poprawki legislacyjne i redakcyjne do projektu ustawy o ustanowieniu Medalu Stulecia Odzyskanej Niepodległości. Przy poszczególnych artykułach zapytam państwa, czy będzie zgoda ze strony Kancelarii Prezydenta RP. Tak. Poszczególne poprawki będziemy omawiać przy artykułach.

Proszę państwa, czy do tytułu ustawy są uwagi? Nie widzę.

Czy do preambuły ustawy są uwagi? Również nie widzę. Rozumiem, że przyjęliśmy jej treść.

Art. 1 Ustanawia się odznaczenie Medal Stulecia Odzyskanej Niepodległości. Widzę, że wśród propozycji Biura Legislacyjnego nie ma tutaj uwag. Czy ze strony państwa, pań i panów posłów są uwagi? Nie widzę. Rozumiem, że przyjęliśmy.

Art. 2. Biuro Legislacyjne, proszę bardzo.

Legislator Jakub Bennewicz:

Dziękuję bardzo. Rzeczywiście tutaj jest pierwsza z naszych uwag o charakterze legislacyjno-redakcyjnym. Chodzi o drobną poprawkę polegającą na tym, żeby trzy razy występujący wyraz „Polski" zamienić na wyrazy „Rzeczypospolitej Polskiej", czyli oficjalną nazwę państwa. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Arkadiusz Czartoryski (PiS):

Dziękuję bardzo. Panie ministrze, czy jest zgoda?

Sekretarz stanu w Kancelarii Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej Andrzej Dera:

Mam tylko pytanie, czy słowo „Polski" nie funkcjonuje w innych ustawach, czy jest stosowane wymiennie. Czy musimy używać nazwy sformalizowanej? Jest pytanie, czy słowo „Polski" istnieje w innych ustawach czy też wszędzie używa się słów „Rzeczypospolitej Polskiej".

Legislator Jakub Bennewicz:

Panie ministrze, jest różnie. W różnych ustawach jest różnie. Tutaj bardziej chodziło nam o ujednolicenie w ramach tej ustawy w stosunku do tego, co jest w preambule, w stosunku do tego, co jest w art. 1. Nie jest to najistotniejsza uwaga, jaka jest do tego projektu, ale wydawało się nam, że jest to istotne.

Sekretarz stanu w Kancelarii Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej Andrzej Dera:

Nie wnoszę sprzeciwu. Jeżeli ma to ułatwić czy usprawnić wizerunkowo, to jak najbardziej, dlatego że jest to tożsame. Nie zgłaszam sprzeciwu, jeżeli państwo tak uznacie.

Przewodniczący poseł Arkadiusz Czartoryski (PiS):

Dziękuję bardzo. Rozumiem, że akceptujemy tę poprawkę. Rzeczywiście w pkt 4 trzy razy pada słowo „Polski". Przełożenie tego na „Rzeczypospolitej Polskiej" będzie właściwe. Rozumiem, że jest zgoda. Jest zgoda na przyjęcie art. 2 wraz z taką poprawką. Dziękuję bardzo.

Czy do art. 3 są uwagi? Biuro Legislacyjne, proszę bardzo.

Legislator Radosław Iłowiecki:

Dziękuję bardzo. Chciałbym zauważyć, że w art. 3 ust. 1 jest mowa o wniosku kierowanym do Prezydenta RP w sprawie nadania medalu. Mając na uwadze konstytucyjne oraz ustawowe gwarancje ochrony danych osobowych, w przedłożonym projekcie należałoby umieścić regulacje dotyczące zakresu danych osobowych określanych we wniosku oraz regulacje dotyczące przetwarzania danych osobowych. Między innymi powinny to być przepisy dotyczące organu, który będzie administratorem danych osobowych, przepisy dotyczące okresu przechowywania danych osobowych, przepisy dotyczące niszczenia danych osobowych.

Sekretarz stanu w Kancelarii Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej Andrzej Dera:

Postaram się odpowiedzieć w tym zakresie. Mamy tutaj przepis, że w sprawach nieuregulowanych w ustawie stosuje się przepisy ustawy o orderach i odznaczeniach. Właśnie tam zapiszemy cały kontekst związany z RODO. Nie chcielibyśmy, żeby w tym momencie podwójnie to zapisywać, ponieważ jest to lex specialis wobec ustawy o orderach i odznaczeniach, a tam jest główny problem. W tej chwili jesteśmy już na etapie końcowym. Myślę, że w krótkim czasie będzie projekt zmiany w związku z wprowadzeniem RODO. Przede wszystkim chodzi o inicjatywę własną Prezydenta RP. Są to sytuacje, które wymagają procedury, o której mówił pan legislator. Tam będziemy to ujmować, żeby jedna ustawa obejmowała wszystkie możliwe sytuacje, żeby nie robić tego cząstkowo w każdej poszczególnej, dlatego że jest jeszcze kilka innych ustaw, które odnoszą się do tego, a które już obowiązują. Niedawno Sejm przygotował ustawę o Krzyżu Zachodnim. Po to, żeby nie robić tego w każdej ustawie, przygotujemy poprawkę, która obejmie wszystkie sytuacje związane z inicjatywą własną pana prezydenta.

Przewodniczący poseł Arkadiusz Czartoryski (PiS):

Dziękuję. Proszę, panie mecenasie.

Legislator Radosław Iłowiecki:

Jeżeli planowane są takie prace legislacyjne, rzeczywiście nie ma potrzeby, żeby w tym projekcie umieszczać regulacje, o których wspomniałem. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Arkadiusz Czartoryski (PiS):

Dziękuję bardzo. Pan poseł Melak.

Poseł Andrzej Melak (PiS):

Panie przewodniczący, chciałbym zaproponować zmianę nazwy, żeby było to nie ustanowienie medalu stulecia, tylko żeby był to Medal Setnej Rocznicy Odzyskania Niepodległości. Rozmawiałem z wieloma historykami i stwierdzili, że tak powinno to być.

Przewodniczący poseł Arkadiusz Czartoryski (PiS):

Wrócimy do tego na koniec dyskusji.

Poseł Andrzej Melak (PiS):

Dobrze.

Przewodniczący poseł Arkadiusz Czartoryski (PiS):

Jesteśmy przy art. 3, w którym nie ma takiego zapisu. Przypomnę, że w art. 1 przyjęliśmy taką formę, jaką zaproponował pan prezydent. Czy to art. 3 są jeszcze uwagi? Bardzo proszę.

Legislator Jakub Bennewicz:

Dziękuję, panie przewodniczący.

Przewodniczący poseł Arkadiusz Czartoryski (PiS):

Momencik. Jesteśmy przy art. 3. Uporządkujmy dyskusję.

Legislator Jakub Bennewicz:

Dziękuję. Jeżeli chodzi o art. 3, to mamy uwagę, która na dobrą sprawę jest konsekwencją naszych uwag do art. 6. Konsekwencja ta pojawia się tutaj, więc może od razu omówię problem. Otóż w art. 6 jest upoważnienie ustawowe do wydania rozporządzenia przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej. Częściowo ma ono charakter blankietowy. Część spraw oddelegowanych do uregulowania w rozporządzeniu nie ma oparcia w materialnych przepisach ustawowych. Zasada jest taka, że jeżeli chcemy coś uregulować w akcie wykonawczym, to podstawowe przepisy materialne na ten temat powinny znaleźć się w ustawie.

Dotyczy to całego pkt 2 art. 6, czyli trybu postępowania w przypadku zgubienia, zniszczenia odznaki medalu lub legitymacji potwierdzającej nadanie medalu. Nie ma na ten temat przepisów materialnych. W pkt 3 chodzi o wykaz przedstawianych wniosków, zawierający zbiorcze zestawienie osób proponowanych do odznaczenia. Tutaj też nie ma przepisów materialnych. Chodzi też o cały pkt 4, czyli sposób i okoliczności noszenia medalu.

Przygotowaliśmy propozycję sformułowania przepisów materialnych w odniesieniu do każdej z tych kwestii poza, przyznajemy, sposobem noszenia medalu. Tutaj sformułowanie przepisów materialnych wymagałoby szerszej pracy z merytorystami. Natomiast w odniesieniu do pozostałych kwestii, o których mówiłem, mamy propozycję. W art. 3 w nowym ustępie, który miałby się znaleźć po ust. 1, byłby przepis o treści: „Do wniosku dołącza się wykaz przedstawionych wniosków, zawierający zestawienie zbiorcze osób proponowanych do odznaczenia". Jest to kwestia, która potem ma być uregulowana w rozporządzeniu jako wzór wykazu.

Jeżeli Wysoka Komisja zgodzi się co do naszych pozostałych postulatów, jeżeli chodzi o blankietowość tego przepisu, to mamy też propozycje dotyczące zarówno trybu postępowania w przypadku zgubienia lub zniszczenia odznaki, jak i okoliczności noszenia medalu. Mamy gotowe takie propozycje, ale pozostawiamy to do decyzji Komisji. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Arkadiusz Czartoryski (PiS):

Dziękuję bardzo. A zatem jest propozycja, żeby w art. 3 po ust. 1 dodać ust. 1a w brzmieniu: „Do wniosku dołącza się wykaz przedstawionych wniosków, zawierający zestawienie zbiorcze osób proponowanych do odznaczenia". Bardzo proszę, panie ministrze.

Sekretarz stanu w Kancelarii Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej Andrzej Dera:

Zapis w wersji, którą tutaj mamy, występuje we wszystkich innych ustawach. Jeżeli natomiast chodzi o dopisek w ust. 1a, to zgadzamy się, że w tym wypadku można to zamieścić. Rozwiąże to problem, jednak dalej w rozszerzanie bym nie szedł, ponieważ mimo wszystko w tym momencie spowoduje to bałagan, dlatego że w jednych będzie, a w drugich nie będzie. Znowu będziemy mieli wielki problem. Albo wszystko nowelizujemy według jednego schematu, albo nie róbmy tego. Najgorzej będzie, kiedy w jednych będzie, a w drugich nie będzie i będzie zastanawianie się, po co i dlaczego. Proponuję, żeby Komisja raczyła przyjąć przepis, który jest tutaj przedstawiony, natomiast dalej na ten moment już bym nie ruszał, jeżeli mogę tak zaproponować.

Przewodniczący poseł Arkadiusz Czartoryski (PiS):

Dziękuję. Czy są jeszcze uwagi do art. 3? Dziękuję. Proszę bardzo.

Legislator Radosław Iłowiecki:

Chodzi o ust. 2 w tym artykule. Proponuję, żeby wyraz...

Przewodniczący poseł Arkadiusz Czartoryski (PiS):

Momencik. Rozumiem, że jest zgoda co do ust. 1a w brzemieniu przedstawionym przez Biuro Legislacyjne. Jest zgoda, dziękuję. Jest również zgoda Komisji, ponieważ nie widzę więcej głosów. Teraz ust. 2. Proszę bardzo.

Legislator Radosław Iłowiecki:

Proponuję, żeby w tym ustępie wyraz „publikowane” zastąpić wyrazem „ogłaszane”, czyli przyjąć terminologię z ustawy o ogłaszaniu aktów normatywnych. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Arkadiusz Czartoryski (PiS):

Dziękuję. Rozumiem, że jest to oczywiste. Jest zgoda pana ministra i jest zgoda Komisji. Dziękuję.

Art. 3 wraz z poprawkami został zaakceptowany.

Teraz art. 4. Czy są uwagi do art. 4? Dziękuję. Nie widzę. Przyjęliśmy.

Art. 5. Dziękuję. Nie widzę uwag. Przyjęliśmy.

Art. 6. Również nie widzę uwag. Dziękuję. Proszę bardzo, art. 6.

Legislator Jakub Bennewicz:

W art. 6 oprócz kwestii, o której już mówiliśmy, jest jeszcze drobna poprawka czysto redakcyjna. Nie znalazła się ona na naszej zbiorczej liście. Jest to drobiazg. Chodzi o to, żeby wyraz „określi”, który jest na końcu wprowadzenia do wyliczenia w art. 6, umieścić po wyrazach „Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej”, dlatego że tak jest najczęściej. Tak, byłby zapis „Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej określi, w drodze rozporządzenia”. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Arkadiusz Czartoryski (PiS):

Dziękuję. Przyjęliśmy art. 6.

Teraz art. 7. Proszę bardzo.

Legislator Jakub Bennewicz:

Tutaj też jest uwaga porządkowa, że przepis ten na dobrą sprawę ma charakter informacyjny, dlatego że odsyła do ustawy, która i tak byłaby stosowana jako wiodąca w danej dziedzinie. W zasadzie jest niepotrzebny. Można go wykreślić. Mówię o tym na marginesie.

Sekretarz stanu w Kancelarii Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej Andrzej Dera:

Dlaczego został on tutaj umieszczony? Ponieważ mamy ustawę o medalu, a ustawa o orderach ma szerszy zakres. Tutaj jest to konkretnie oznaczone. Powtórzyliśmy to dlatego, żeby było wiadomo, że taka procedura jest przy nadawaniu medalu. Tylko z tego powodu. Uważamy, że lepiej, żeby to było, krótko mówiąc, że odnosi się to do ustawy.

Przewodniczący poseł Arkadiusz Czartoryski (PiS):

Dziękuję bardzo. Teraz art. 8. Dziękuję bardzo.

Przed głosowaniem całości jeszcze Biuro Legislacyjne. Proszę bardzo.

Legislator Radosław Iłowiecki:

Chciałbym jeszcze zwrócić uwagę na załącznik do projektu ustawy. Proponuję, żeby w załączniku dodać tytuł w brzmieniu: „Wzór odznaki Medalu Stulecia Odzyskanej Niepodległości". Dziękuję.

Przewodniczący poseł Arkadiusz Czartoryski (PiS):

Dziękuję. Przyjmujemy. Proszę, pan poseł Andrzej Melak.

Poseł Andrzej Melak (PiS):

Panie przewodniczący, panie ministrze, na pewno niepodległość odzyskaliśmy sto lat temu, ale później utraciliśmy ją na kilkadziesiąt lat. Wydaje się, że tytuł ustawy powinien brzmieć w ten sposób: „Medal Setnej Rocznicy Odzyskania Niepodległości". Jeżeli medal ten nawiązuje do tradycyjnego medalu, który był wydany z okazji dziesięciolecia odzyskania niepodległości, to na tamtym figuruje postać Józefa Piłsudskiego. Czemu tutaj nie ma? Byłoby to naprawdę nawiązanie do historii, do historycznej odznaki.

Przewodniczący poseł Arkadiusz Czartoryski (PiS):

Dziękuję bardzo. Bardzo proszę, panie ministrze.

Sekretarz stanu w Kancelarii Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej Andrzej Dera:

Muszę się do tego odnieść. Istota medalu polega na tym, że czcimy stulecie odzyskanej niepodległości. Dlatego jest tutaj cezura czasowa 2018–2021, dlatego że w roku 2019 jest stulecie przystąpienia Wielkopolski do Polski, potem rok 2020. Śląsk przystąpił później po powstaniach śląskich. Okres ten mamy przesunięty w czasie. Nie każda część naszego kraju 11 listopada 1918 roku stała się częścią Rzeczypospolitej. Takie były uwarunkowania, że proces ten następował. Proszę zwrócić uwagę, że nadawanie jest rozłożone w czasie, żeby stulecie obejmowało również i te aspekty. W inny sposób te regiony Polski nie mogłyby... Osoby, które w jakikolwiek sposób wpłynęły, przyczyniły się, które dzisiaj upamiętniają tamte wydarzenia historyczne, powstania można w ten sposób uhonorować, a tak byłby pewien kłopot, że nie można ich uhonorować w stulecie powstania śląskiego, ponieważ medal byłby niejako zdezaktualizowany.

Jeżeli chodzi o wzór, to muszę powiedzieć, że była to ogromna praca. Jeszcze raz chciałbym podziękować komisji heraldycznej. Nawiązanie do marszałka Piłsudskiego byłoby odniesieniem się w tym momencie do II Rzeczypospolitej, a stulecie to jest czas wojny, jest to czas powojenny, jest to czas obecny. Dlatego jak państwo widzicie w załączniku, jest tutaj symbol, który łączy wszystkie historyczne czasy, od II Rzeczypospolitej po dzisiaj. Jest to orzeł w koronie, symbol Rzeczypospolitej, który łączy cały ten okres. Z tego tytułu nie ma tutaj postaci historycznej, tylko jest godło. Zresztą jest to opisane, jak państwo przeczytacie. Jest to nie godło, przepraszam, tylko wizerunek orła. Przepraszam, nie jestem tutaj precyzyjny. Jest to odniesienie się do symboli, takich symboli, które łączą, które są ponadczasowe. O tyle jest to bezpieczniejsze. Gdybyśmy umieścili np. Józefa Piłsudskiego, byłoby to odniesienie do wydarzeń maksymalnie do 1935 roku, a co dalej? Dlatego ten pomysł został bardzo pozytywnie zaopiniowany przez komisję heraldyczną. Myślę, że jest to wyznacznik symboliki. Została ona bardzo wysoko oceniona.

Jest z nami pan przewodniczący komisji. Jeżeli trzeba, może też zabrać głos i powiedzieć, dlaczego wizerunek medalu jest taki, a nie inny. Może pan przewodniczący powie dwa słowa.

Przewodniczący poseł Arkadiusz Czartoryski (PiS):

Dziękuję bardzo. O ile zrozumiałem pana ministra i pana posła, pan poseł zwrócił uwagę na setną rocznicę, natomiast pan minister zauważył, że ustawa kładzie większy akcent na niepodległość. Stąd taka nazwa. Chętnie udzielę panu głosu, ale może najpierw wszyscy się wypowiedzą. Wtedy odniesie się pan do wszystkich naszych głosów. Zwróciłem uwagę, że zgłaszają się: pani poseł Anna Siarkowska, pan przewodniczący Marek Wójcik i pan poseł Tadeusz Woźniak. Potem pani poseł Józefa Hrynkiewicz i pan poseł Kurzępa. Bardzo proszę.

Poseł Anna Maria Siarkowska (PiS):

Bardzo dziękuję. Panie przewodniczący, panie ministrze, Wysoka Komisjo, mam pytanie. W preambule do ustawy zapisano, że parlament Rzeczypospolitej Polskiej dostrzega potrzebę uhonorowania obywateli, którzy przyczyniali się do budowania i wzmacniania suwerenności, niepodległości. Jest to zawarte w pierwszym zdaniu. Mam pytanie, dlaczego w art. 2 nie jest uwzględniona, a przynajmniej w jakiś sposób wprost nie jest wyszczególniona działalność, która polega na umacnianiu czy też budowaniu bezpieczeństwa narodowego. Dlaczego w kwestiach związanych ze wzmacnianiem polskich Sił Zbrojnych... Oczywiście mowa tutaj o działalności zupełnie cywilnej. Dlaczego ten element nie jest uwzględniony? Czy wynika to może...

Sekretarz stanu w Kancelarii Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej Andrzej Dera:

Jest tu wojsko. Jest działalność cywilna i wojskowa.

Poseł Anna Maria Siarkowska (PiS):

Nie mówię o wojskowej, tylko o zupełnie cywilnej działalności na rzecz budowy bezpieczeństwa narodowego w szerokim znaczeniu tego słowa, nie tylko stricte Sił Zbrojnych, ale całego systemu bezpieczeństwa. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Arkadiusz Czartoryski (PiS):

Dziękuję. Proszę, pan przewodniczący Wójcik.

Poseł Marek Wójcik (PO):

Dziękuję bardzo. Chciałbym trochę wesprzeć argumentację pana ministra Dery, z którą się zgadzam, dlatego że rzeczywiście różne tereny obecnej Rzeczypospolitej Polskiej zostały włączone do II Rzeczypospolitej. Najpóźniej tereny województwa śląskiego. Rzeczywiście obchody setnej rocznicy będą rozciągnięte. Dlatego uważam, że argumentacja pana ministra dotycząca zmiany nazwy jest jak najbardziej właściwa. Nie chodzi tutaj tylko i wyłącznie o setną rocznicę roku 1918. Obchody będą trwały dłużej.

Tak samo mam podobną opinię, jeżeli chodzi o kwestię wizerunku medalu. Umieszczanie na medalu marszałka Piłsudskiego, gwoli pamięci historycznej, w odniesieniu nie do wszystkich terenów byłoby właściwe. Jeżeli chodzi o tereny województwa śląskiego, tutaj było zaangażowanie zupełnie innych osób niż marszałek Piłsudski. Dlatego myślę, że uniwersalna symbolika w postaci orła jednak łączy ziemie polskie. Lepiej, żeby pozostała taka symbolika, jaka jest na medalu.

Mam jeszcze jedno pytanie, które mówiąc szczerze, teraz mi się nasunęło w związku z ustawą. Piszecie państwo o narodowych obchodach setnej rocznicy odzyskania niepodległości w latach 2018–2021. Chciałbym państwu przypomnieć, że jeżeli chodzi o województwo śląskie, wprawdzie plebiscyt na Górnym Śląskim był w 1921 roku, trzecie powstanie śląskie, które zaważyło o przyszłości ziem Śląska, było w 1921 roku, natomiast rzeczywisty powrót Śląska do Polski to było dopiero czerwiec 1922 roku. Dopiero w czerwcu 1922 roku komisja międzysojusznicza poinformowała władze polskie i niemieckie o statusie obszaru. Dopiero w czerwcu 1922 roku następowało przejmowanie kolejnych miast przez wojska polskie, w związku z tym zastanawiam się, na ile ograniczenie tego tylko i wyłącznie do roku 1921 jest tutaj zasadne. Dziękuję bardzo.

Sekretarz stanu w Kancelarii Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej Andrzej Dera:

Od razu odpowiem, o ile można, dlatego że jest to bardzo ważne zagadnienie. Na pewno na całym Śląsku będziemy czcili powstania śląskie. To jest ten moment, kiedy będzie można dać medal. Jeżeli chodzi o samo faktyczne przejęcie, jest tak jak z powstaniem wielkopolskim. Będziemy obchodzić rocznicę powstania wielkopolskiego, a nie datę, kiedy faktycznie pewne tereny zostały przyłączone do Polski. Myślę, że nie będzie żadnego kłopotu. Dlatego jest rok 2021, że zamyka on kwestię powstań i decyzji Ślązaków, że chcą być w Polsce. Tak to jest odebrane. Dlatego nie jest przeciągane na rok 2022, tylko kończy się na roku 2021. Będziemy po kolei obchodzili setną rocznicę powstań śląskich, pierwszego, drugiego i trzeciego. Taka jest intencja.

Przewodniczący poseł Arkadiusz Czartoryski (PiS):

Dziękuję. Pani poseł Józefa Hrynkiewicz. Proszę do mikrofonu, ponieważ nie słyszymy.

Poseł Józefa Hrynkiewicz (PiS):

Panie przewodniczący, panie ministrze, szanowni państwo, symbolika przyjęta w medalu, moim zdaniem, jest właściwa i integrująca wszystkich i wszystko, co trzeba. Sto lat to bardzo długi czas. Trzeba by było wyróżnić bardzo wiele osób w tym czasie.

Nie zgadzam się z uwagą pani poseł, gdyż jest tutaj pełnienie nienagannej służby wojskowej. W pkt 1 jest wymieniona służba cywilna i wojskowa.

Jeżeli chodzi o Śląsk, to trzeba by było mówić także o ziemi wileńskiej, dlatego że sporne były dwa terytoria, Śląsk i ziemia wileńska. Trzeba pamiętać o tym, że w kręgu zainteresowania tych, którzy odzyskiwali niepodległość, był zarówno Śląsk, jak i ziemia wileńska. Na podstawie atlasów zaludnienia ziem polskich, które przygotował Eugeniusz Romer, walka o te ziemie była wygrana. Z całą pewnością Śląsk zasługuje na szczególne podkreślenie, podobnie jak ziemia wileńska, której tutaj niestety z różnych powodów nie podkreślamy. Niewątpliwie Śląsk od początku był w kręgu zainteresowania tej grupy dzielnych Polaków, którzy walczyli zarówno w Wersalu, na kongresie, jak i na konferencji w Rydze. Bardzo dziękuję.

Przewodniczący poseł Arkadiusz Czartoryski (PiS):

Dziękuję. Pan poseł Kurzępa. Potem pani poseł Siarkowska.

Poseł Jacek Kurzępa (PiS):

Panie ministrze, droga Komisjo, pozwólcie, że swoje wystąpienie zainicjuję przywołaniem funkcji, jaką pełnię, a mianowicie szefa Parlamentarnego Zespołu na rzecz Godnego, Wspólnotowego i Włączającego Organizowania w roku 2018 Obchodów 100-lecia Odzyskania przez Polskę Niepodległości. Zespół ten skupia kilkunastu parlamentarzystów. Panie ministrze, przyjmujemy tę inicjatywę z dużą radością, respektujemy ją i szanujemy, łącznie z nazwą medalu. Wydaje się ona bowiem bardziej procesualna i statyczna. To znaczy, że odnosi się do pewnej perspektywy obejmującej rozmaite stany. Jak państwo przeczytacie uzasadnienie propozycji, to okaże się, że bardzo ładnie jest tam uwypuklone, że każdy obywatel bez względu na wiek, bez względu na grupę społeczną, zawodową itd., ze względu na określone atuty, talenty i dorobek może być beneficjentem medalu. Dlatego też wydaje mi się, że zmiana nazwy na Medal Stulecia Odzyskania Niepodległości byłaby za bardzo statyczna, nie obejmowałaby perspektywy czterolecia obchodów stulecia niepodległości.

Cenne natomiast jest to, że tak śpiesznie, czternaście dni po ogłoszeniu, po wejściu w życie medal może być już nadawany. Chciałbym, panie ministrze, powiedzieć, że doświadczenia zarówno pana, jak i moje, związane są ze spotykaniem się w tym roku z wieloma stulatkami. Jedną ze śpiesznych rzeczy będzie pewnie również zabezpieczenie okoliczności nadania im tego medalu. Dziękuję bardzo.

Sekretarz stanu w Kancelarii Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej Andrzej Dera:

Pełna zgoda, ale chciałbym od razu wyjaśnić, że czternaście dni nie oznaczają, że od razu czternaście dni po opublikowaniu będziemy nadawać medal. Proszę zwrócić uwagę, że zacznie obowiązywać prawo, które pozwoli nam dopiero ogłosić przetarg na wykonanie. Mennica państwowa musi go zrobić. Trochę to potrwa. Chcielibyśmy zrobić to w miarę szybko, żebyśmy mogli zdążyć przed listopadem. Według naszych wyliczeń, jest nadzieja, że jak dobrze pójdzie, koniec września, początek października to będzie ten czas, kiedy fizycznie będzie można nadawać medale, ponieważ fizycznie będziemy w ich posiadaniu. Od razu chciałbym powiedzieć, że nikt z nas dzisiaj nikomu tego nie zlecił. Mamy tylko wzory, które zatwierdziła komisja heraldyczna, natomiast wykonanie będzie musiało przebiegać w sposób zgodny z przepisami. To, że ustawa wejdzie w życie w ciągu czternastu dni, daje tylko kancelarii chociażby możliwość rozpoczęcia procedur związanych z zamówieniem wykonania medalu.

Przewodniczący poseł Arkadiusz Czartoryski (PiS):

Rozumiem. Pani poseł Siarkowska. Potem pan poseł.

Poseł Anna Maria Siarkowska (PiS):

Dziękuję bardzo. Panie przewodniczący, panie ministrze, Wysoka Komisjo, pozwolę sobie doprecyzować swoją wypowiedź, ponieważ mam poczucie, że nie zostałam właściwie zro-

zumiana. Uważam, że element, który jest tutaj zawarty, czyli pełnienie nienagannej służby publicznej, cywilnej lub wojskowej nie dotyczy tego, o co mi chodziło. Medal oczywiście może zostać nadany za samo pełnienie nienagannej służby publicznej, cywilnej lub wojskowej. Chodzi mi natomiast o to, żeby wypełnić pkt 3 w art. 2 ust. 2. W art. 2 ust. 2 pkt 3 jest wymieniona aktywna działalność zawodowa i społeczna na rzecz odzyskania i umacniania suwerenności Polski, w szczególności – i tutaj brakuje mi elementu, który byłby związany z umacnianiem bezpieczeństwa narodowego. Chodzi mi o osoby, które pełniły aktywną działalność zawodową i społeczną na rzecz umacniania bezpieczeństwa narodowego. Wiadomo, że teoretycznie medal mógłby zostać wręczony takim osobom, ponieważ są to osoby, które przyczyniły się do odzyskania lub umacniania suwerenności Polski. To, o co mi chodzi, to to, że po słowach, które doprecyzowują element, czyli po słowach „w tym w szczególności", nie ujęto kwestii umacniania bezpieczeństwa narodowego. Zwracam na to uwagę. Proszę o ustosunkowanie się pana ministra. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Arkadiusz Czartoryski (PiS):
Dziękuję bardzo. Chciałbym zapytać panią poseł, czy zapis, że są to osoby, które przyczyniły się do budowania wspólnoty obywatelskiej Polaków, tak naprawdę nie wypełnia wszystkich aspektów obywatelskości.

Poseł Anna Maria Siarkowska (PiS):
Panie przewodniczący, gdybyśmy przyjęli taką interpretację, to tak naprawdę równie dobrze słowa „rozsławiania dobrego imienia Polski poprzez kulturę i sztukę", wszystko, co tutaj zapisaliśmy, można by było zamknąć w pierwszym elemencie. Wydaje mi się, że jeżeli medal dotyczy budowania i wzmacniania suwerenności, to taka kwestia jak budowa bezpieczeństwa narodowego jest sprawą, która zasługuje na szczególne podkreślenie. Skoro podkreślamy rozsławianie dobrego imienia Polski poprzez kulturę i sztukę czy rozwój społeczny, to w mojej ocenie tym bardziej zasadne jest podkreślenie kwestii związanych z budową bezpieczeństwa narodowego. Dziękuję bardzo.

Sekretarz stanu w Kancelarii Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej Andrzej Dera:
Panie przewodniczący, pozwolę sobie ustosunkować się do tej wypowiedzi.

Przewodniczący poseł Arkadiusz Czartoryski (PiS):
Proszę bardzo.

Sekretarz stanu w Kancelarii Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej Andrzej Dera:
Istotą jest, żeby w takiej ustawie były przepisy ogólne, które są szersze niż każde zawężenie. Każde zawężenie spowoduje konieczność dookreślenia kolejnych elementów. Pani poseł, proponuję czytać to tak. Brzmienie art. 2 ust. 2 jest następujące: „Medal jest nadawany osobom żyjącym, które poprzez pełnienie nienagannej służby publicznej – cywilnej lub wojskowej" – niech pani posłucha do końca – „przyczyniły się do odzyskania lub umacniania suwerenności Polski". Każda działalność w zakresie umacniania bezpieczeństwa narodowego jest umacnianiem suwerenności naszego kraju. To wszystko mieście się w tym zapisie, który tutaj jest. Nie trzeba wyszczególniać poszczególnych grup, żeby powiedzieć, że mieści się to w szerszym zakresie. Krótko mówiąc, patrząc z punktu widzenia logiki, jeżeli zakres jest szeroki, nie ma potrzeby wyszczególniania, ponieważ każde wyszczególnienie spowoduje konieczność dalszego wyszczególniania innych elementów.

Przewodniczący poseł Arkadiusz Czartoryski (PiS):
Tak, dlatego że nie ma ani zdrowia publicznego, ani działalności charytatywnej.

Sekretarz stanu w Kancelarii Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej Andrzej Dera:
Dokładnie tak. Wtedy zacznie się wyszczególnianie poszczególnych dziedzin. Mówimy o tym, że się przyczyniły. Generalnie jest klamra, która mówi o pełnieniu służby. Jedyny wyznacznik oceny to tak naprawdę nienaganna służba publiczna. Ktoś kto pełnił ją w jakiś naganny sposób, nie będzie mógł otrzymać medalu. Potem jest aktywna działalność społeczna, zawodowa, naukowa, literacka, artystyczna, ale klamra jest jedna. Osoby te przyczyniły się do odzyskania i umacniania suwerenności, w tym w szcze-

gólności do budowania wspólnoty obywatelskiej, poczucia tożsamości narodowej, rozwoju nauki, rozsławiania dobrego imienia Polski. Mamy szeroki zakres. Jest on na tyle pojemny, że obejmie wszystkich tych, którzy w aktywny sposób przyczyniają się do tego, że dzisiaj jesteśmy tu, gdzie jesteśmy, krótko mówiąc.

Przewodniczący poseł Arkadiusz Czartoryski (PiS):

Proszę, pani poseł.

Poseł Anna Maria Siarkowska (PiS):

Bardzo dziękuję.

Przewodniczący poseł Arkadiusz Czartoryski (PiS):

Przepraszam pana posła, ale jest tutaj polemika, którą najpierw chciałbym zakończyć.

Poseł Anna Maria Siarkowska (PiS):

Bardzo dziękuję, panie ministrze, za wyjaśnienie. Nie do końca mnie ono przekonuje, ponieważ doprecyzowania jednak ujęto. Akurat ten element jest pominięty, aczkolwiek zgadzam się, że jeżeli rzeczywiście odnieść się do generaliów, czyli zatrzymać się na elemencie „przyczyniły się do odzyskania lub umacniania suwerenności Polski", to będzie to ujęte. Natomiast chodziło mi o to, żeby kwestię tę ująć w szczególny sposób, zwłaszcza że medal dotyczy budowania i wzmacniania suwerenności. Stricte wiąże się to z kwestią związaną z bezpieczeństwem narodowym, a mniej łączy się z literaturą czy sztuką, a te elementy zostały ujęte. Zwracam na to uwagę. Oczywiście jest to tylko moja opinia. Dziękuję za wyjaśnienia pana ministra. W mojej ocenie nie do końca to wszystko jest zasadne. Jak wcześniej powiedziałam, wyszczególnienia, doprecyzowania zostały ujęte, a tego elementu, w mojej ocenie bardzo ważnego, nie ma. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Arkadiusz Czartoryski (PiS):

Bez wątpienia artyści i ludzie kultury zawsze są bardziej wyeksponowani. Musimy się pogodzić z losem, że jesteśmy skromnymi pracownikami winnicy, a artyści bardziej błyszczą, nawet w takich ustawach. Pan poseł Edward Siarka.

Poseł Edward Siarka (PiS):

Panie przewodniczący, panie ministrze, chciałbym wypowiedzieć się w dwóch kwestiach. Tak się składa, że ostatnio próbowałem analizować przedwojenne odznaczenie Medal Niepodległości. Proszę państwa, niesamowite jest, jak krótkie jest zarządzenie prezydenta o ustanowieniu tego medalu. Jest dosłownie kilkuzdaniowe. Wyczerpuje katalog osób, którym medal przyznano. Po prostu zapisano, że przyznaje się go osobom, które się zasłużyły w dążeniu Polski do niepodległości. Nie cytuję dosłownie, ale jest to naprawdę kilka zdań. Wydaje mi się, że rzeczywiście nie ma co tego rozbudowywać, dlatego że pojawią się kolejne wątpliwości, kogo jeszcze i kogo jeszcze ująć. Powinno to być bardziej ogólne dlatego, że dajemy możliwość składania i oceny wniosków. Jest to jedna sprawa.

Druga sprawa dotyczy samego wyglądu medalu. Był on bardzo prosty. Zawierał element trzech hydr przebitych mieczem. Po drugiej stronie były po prostu litery „RP". Był prosty. Natomiast sam krzyż był bardziej skomplikowany.

Sekretarz stanu w Kancelarii Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej Andrzej Dera:

To nie ten medal. Tam był Piłsudski.

Poseł Edward Siarka (PiS):

Mówię o Medalu Niepodległości. Można dyskutować na ten temat, natomiast wydaje mi się, że to, co państwo zaproponowali, czyli symbol orła na awersie, godzi naprawdę wielu, chociaż można się zgodzić z wieloma argumentami. Wydaje mi się natomiast, że odniesienie na rewersie do wspomnianego okresu jest dosyć mocno przemyślane przez heraldyków. Nic innego tutaj nie wymyślimy.

Przewodniczący poseł Arkadiusz Czartoryski (PiS):

Dziękuję. Pan poseł Tadeusz Woźniak.

Poseł Tadeusz Woźniak (PiS):

Bardzo dziękuję. Panie przewodniczący, panie ministrze, Wysoka Komisjo, pragnę w pełni poprzeć inicjatywę pana prezydenta. Uważam, że nawiązanie do medalu Dziesięciolecia Odzyskanej Niepodległości poprzez chociażby bezpośrednio niebieską wstążkę ze srebrnym paskiem po środku, który odróżnia go od tamtego odznaczenia, jak też cała symbolika orła, dewizy, inicjałów, skrótu Rzeczypospolitej Polskiej, dat, to wszystko zawiera w sobie sprawę stulecia odzyskanej niepodległości. Oczywiście co do samej niepodległości moglibyśmy długo dyskutować, podobnie jeżeli chodzi o poszczególne ziemie, które były przyłączane do Polski, jak i ziemie, które były od Polski odrywane. Myślę, że temat jest szerszy, ale to dyskusja nie na ten moment.

Po przyjęciu poprawek legislacyjnych jak najbardziej zasadne uważam przyjęcie całej ustawy, o co bardzo proszę. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Arkadiusz Czartoryski (PiS):

Dziękuję. Na tym wyczerpaliśmy dyskusję. Przez moment pomyślałem jeszcze o wypowiedzi pani poseł Anny Siarkowskiej. Myślę, że jesteśmy świadomi tego, że często takie odznaczenia spełniają swoją rolę, jeżeli jest inicjatywa nadania medalu. Pięknym gestem ze strony różnego rodzaju podmiotów byłoby, gdyby do odznaczenia medalem były wskazane i zaproponowane organizacje działające na rzecz bezpieczeństwa, organizacje proobronne. Wtedy najbardziej w pełni odzwierciedli to sens i istotę...

Sekretarz stanu w Kancelarii Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej Andrzej Dera:

Medal może być nadawany tylko osobom.

Przewodniczący poseł Arkadiusz Czartoryski (PiS):

Oczywiście tak, ale są jacyś założyciele organizacji proobronnych, są jacyś aktywni działacze organizacji proobronnych, którzy działają, żyją, zwłaszcza że medal nadaje się osobom żyjącym. Myślę, że będzie to najbardziej właściwe zrealizowanie idei, zamierzenia pana prezydenta, jeżeli żyjące osoby, które są aktywne na tym polu, otrzymają medal. Często przepis pozostaje częściowo martwy, jeżeli później nie jest wypełniony aktywnością społeczną przy wnoszeniu o nadanie odznaczenia. Myślę, że pani poseł zwróciła uwagę na bardzo istotną grupę społeczną, ale najwłaściwsze byłyby wystąpienie o nadanie. Od razu widzę akceptację. Jeszcze pani poseł, a potem chciałbym oddać głos komisji. Bardzo proszę.

Poseł Anna Maria Siarkowska (PiS):

Bardzo dziękuję. Panie przewodniczący, panie ministrze, Wysoka Komisjo, pozwolę sobie jeszcze raz zabrać głos. Może jakoś uproszczę to, o czym wcześniej mówiłam. Mamy wyszczególnioną kategorię osób, które przyczyniły się do odzyskania lub umacniania suwerenności Polski, a potem mamy doprecyzowanie, w jaki sposób. Na zdrowy rozum, kto najbardziej przyczynia się do odzyskania i umacniania suwerenności Polski? Osoby, które działają na rzecz wzmacniania jej bezpieczeństwa. Bezpieczeństwo to jest zasadnicza kwestia, jeżeli chodzi o utrzymanie suwerenności. Wyszczególniamy też ważne elementy, ale które są niejako dopełnieniem. Dlatego chciałam na to zwrócić uwagę. Akurat aktywność na rzecz bezpieczeństwa Polski, wzmocnienia jej siły militarnej jest tak ważna. Nie byłoby wolności w sztuce, w literaturze, nie byłoby możliwości budowania dobrobytu gospodarczego, gdyby nie kwestie, które są związane z siłą militarną, gdyby nie ludzie, którzy działali na rzecz wzmocnienia Polski w podstawowym wymiarze, w wymiarze obronnym. Na to chciałam po prostu zwrócić uwagę. To wszystko. Bardzo dziękuję.

Przewodniczący poseł Arkadiusz Czartoryski (PiS):

Rzeczywiście nie ma co do tego najmniejszej wątpliwości, że wszystkie inne dziedziny mogą się rozwijać, jeżeli jest suwerenność. Dlatego jak rozumiem, pan prezydent wskazał to w pierwszej części zdania: „przyczyniły się do odzyskania lub umacniania suwerenności Polski”. Proszę, pan poseł Kurzępa.

Poseł Jacek Kurzępa (PiS):

Chciałbym drogiej koleżance Ani powiedzieć, że to nie jest medal bojowy. Nie skupiajmy się na jednym aspekcie. To wszystko, co...

Poseł Anna Maria Siarkowska (PiS):

Nie o tym jest mowa.

Poseł Jacek Kurzępa (PiS):

Nie, Ania. Jesteś zafiksowana na elemencie militarnym, natomiast opis medalu jest naprawdę bardzo szeroki. To, co powiedział pan minister, uwzględnia wszystkie twoje oczekiwania.

Przewodniczący poseł Arkadiusz Czartoryski (PiS):

Proszę, pan przewodniczący Sosnowski.

Poseł Zbigniew Sosnowski (PSL):

Panie przewodniczący, panie ministrze, Wysoka Komisjo, myślę, że wszystko, co powie każdy z nas, będzie miało jakieś uzasadnienie. Myślę jednak, że główne wypowiedzi już się pojawiły. Ustosunkowaliśmy się do tej sprawy. Nie ma sensu prowadzić dyskusji, która prowadzi donikąd. Wszyscy się zgadzamy, że medal jest potrzebny. W moim przekonaniu szersze zapisy, o których mówił pan minister, przedstawiciel pana prezydenta, są jak najbardziej uzasadnione. Zawężanie będzie prowadziło tylko do dalszych problemów.

Przewodniczący poseł Arkadiusz Czartoryski (PiS):

Bardzo proszę, komisja heraldyczna.

Członek zespołu do opracowywania i opiniowania spraw związanych z orderami i odznaczeniami, heraldyką i weksylologią w Kancelarii Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej Tadeusz Jeziorowski:

Dziękuję. Panie przewodniczący, szanowni państwo, właściwie powinienem zadać tylko jedno pytanie: Kto ty jesteś?

Głosy z sali:

Polak mały.

Członek zespołu do opracowywania i opiniowania spraw związanych z orderami i odznaczeniami, heraldyką i weksylologią w KPRP Tadeusz Jeziorowski:

Jaki znak twój?

Głosy z sali:

Orzeł biały.

Członek zespołu do opracowywania i opiniowania spraw związanych z orderami i odznaczeniami, heraldyką i weksylologią w KPRP Tadeusz Jeziorowski:

Dziękuję. Drodzy państwo, zastanawialiście się państwo nad symbolem medalu. Cóż więcej może nas jednoczyć, jak nie ten znak? Przez 44 lata prowadziłem Wielkopolskie Muzeum Wojskowe. Powiem państwu o jednym szczególe. Przyszedł do mnie człowiek, który już dawno było poza wojskiem. Pyta mnie: „panie kustoszu, mam mundur z 1946 roku, ale to pewnie pana nie interesuje". Mówię: „wprost przeciwnie, jest bardzo mało zachowanych tych mundurów". Mówi: „ale on jest taki szczególny". Mówię: „to tym bardziej". Pyta: „na pewno mogę go przynieść?" Odpowiadam: „tak, proszę". Któregoś dnia przyszedł i przyniósł kurtkę przedwojennego kroju, dlatego że takie jeszcze były na początku w tzw. Ludowym Wojsku Polskim dla zamydlenia oczu. Miał też przedwojenne guziki z przepisowym orłem państwowym, jakie w wojsku polskim były wtedy używane. Rzuciłem okiem i coś mnie zaniepokoiło. Speszony mówi: „panie kustoszu, bardzo przepraszam, ale jak pan widzi, na tych guzikach korona jest spiłowana". Mówię: „właśnie tak, co to było?". Mówi: „proszę pana, ponieważ nie było materiałów, szyliśmy mundury z czego tylko było można, ucieszyłem się, bo dostałem guziki, przedwojenne guziki do munduru, dałem krawcowi, przyszył mi te guziki i byłem dumny, że mam polskiego orła na swoim mundurze, zobaczył to oficer do spraw politycznych i pyta

«co wy tu macie? », « no, orła mam tutaj polskiego», «natychmiast to spiłować»; stał przy mnie, dał mi pilnik i musiałem własnoręcznie spiłować koronę z orła".

Proszę państwa, to są fakty. Dzisiaj orzeł jest ponownie ukoronowany. Właśnie taki jest na medalu. Łączy nas od 1295 roku. To szczególna data. Wtedy po okresie rozbicia dzielnicowego na powrót powstało państwo polskie, królestwo polskie. Król Przemysł w Gnieźnie założył koronę na swoje skronie. Pierwszy raz po dwustu latach wróciło królestwo polskie, wrócił orzeł. Wtedy na własnej pieczęci kazał wyryć ten znakomity wizerunek, który towarzyszy nam do dzisiejszego dnia, z wyjątkiem podłego okresu Polski Ludowej, kiedy zrzucono koronę, a tu jak państwo słyszeliście, zerwano, wręcz spiłowano koronę. Nie ma innego znaku bardziej jednoczącego wszystkich nas Polaków. Obojętnie co wyznajemy, czy wierzymy czy nie wierzymy w Boga, jest to dla nas święty symbol. Medal upamiętniający stulecie odzyskanej niepodległości właśnie po zaborach ma wizerunek orła, polskiego orła. Polski orzeł piszemy wielką literą: Orzeł Biały. Tylko w Polsce są nazwy herbów.

Jeszcze jedna osobista refleksja. Za chwilę będą państwo głosować. Przypomniał mi się mój dziadek, uczestnik wojny polsko-bolszewickiej, pocztowiec. W tamtym okresie były to rzeczy niesłychane, żeby wspominanym dzisiaj medalem, medalem dziesięciolecia z głową komendanta, marszałka Piłsudskiego ktokolwiek mógł się pochwalić. Było to skrzętnie chowane, ale były dni uroczystości rodzinnych. Dziadek brał wtedy pudełko, drewniane pudełeczko z wyrzeźbioną szarotką – pewnie była to pamiątka z Zakopanego – delikatnie otwierał wieczko i wysuwał stamtąd swoje odznaczenia, te, które dostał przed wojną. Mieniły się barwami wszystkie wstążki, piękna mora, przedwojenna, wspaniała mora przy wstążkach. Dzisiaj już niestety nie ma takich wstążek, dzisiaj mamy wstążki z prostego rypsu, nie z mory. Wielka żałość, że nie można tego przywrócić. Dziadek wyciągał medale i mówił: „to za wojnę z bolszewikami, a tu, zobacz, głowa komendanta, to za nienaganną moją służbę". Zapamiętałem to: „za nienaganną moją służbę". Byłem dumny z dziadka.

Dzisiaj fotografia mojego dziadka wisi na ścianie u mnie w pokoju, wisi razem z jego odznaczeniami. Kiedy dzisiaj moje wnuki przychodzą dzisiaj do nas do domu i kiedy patrzą, przypominam im: „ to jest wasz prapradziadek, popatrzcie, to za wojnę bolszewicką, a to za jego nienaganną służbę, Medal Dziesięciolecia Odzyskanej Niepodległości".

Drodzy państwo, życzyłbym sobie, żeby wasi wnukowie, wasi prawnukowie tak szanowali to odznaczenie, które dzisiaj od was będzie zależało, będzie zależało, czy zagłosujecie za nim. Tylko tyle. Medal Stulecia Odzyskanej Niepodległości. Cóż piękniejszego? Tak rzadko się zdarza, że mam tak piękne możliwości uczczenia tak wspaniale naszej przeszłości oraz ludzi zasłużonych sprawie suwerennej Rzeczypospolitej. Obyście mieli wnuków i prawnuków z takim szacunkiem do tego odznaczenia. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Arkadiusz Czartoryski (PiS):

Dziękuję bardzo. Mam nadzieję, że wczoraj nie uczestniczył pan w debacie w parlamencie, dlatego że fragmentami była naprawdę przykra.

Proszę państwa, wszystkie głosy już padły. Jeszcze Biuro Legislacyjne, bardzo proszę.

Legislator Jakub Bennewicz:

Dziękuję. Chciałbym tylko poprosić o upoważnienie do wprowadzenia drobnych poprawek legislacyjnych.

Przewodniczący poseł Arkadiusz Czartoryski (PiS):

Oczywiście.

Legislator Jakub Bennewicz:

Dziękuję.

Przewodniczący poseł Arkadiusz Czartoryski (PiS):

Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem, za pozytywnym zaopiniowaniem całego projektu ustawy wraz z poprawkami Biura Legislacyjnego? Dziękuję. Kto jest przeciwny? Dziękuję. Kto się wstrzymał? Dziękuję.

Sekretarz Komisji Magda Jedynak:

14 głosów za.

Przewodniczący poseł Arkadiusz Czartoryski (PiS):

Dziękuję bardzo. Poseł sprawozdawca Komisji. Czy pan poseł Tadeusz Woźniak wyraża zgodę?

Poseł Tadeusz Woźniak (PiS):

Bardzo dziękuję. Będzie to dla mnie zaszczyt.

Przewodniczący poseł Arkadiusz Czartoryski (PiS):

Dziękuję bardzo. Rozumiem, że jest zgoda Komisji. Dziękuję bardzo.

Czy są głosy w sprawach różnych? Nie widzę.

Bardzo proszę prezydium Komisji o pozostanie na chwilę. Pan poseł Marek Wójcik wyszedł, ale pozostańmy na sekundkę, dlatego że jest kwestia wystąpienia pana marszałka do naszej Komisji.

Dziękuję bardzo. Zamykam posiedzenie.